

Sonuç Bildirgesi (öneri)

16-17 Şubat 1985 Tarihlerinde İsveç
Parlamentosunda toplanan
Konferansın Sonuç Bildirgesi

..... Ülkeden 200 katılımcıyla oluşturulan Türkiye de insan hakları ve demokrasi adlı Stockholm konferansı aşağıdaki sonuç bildirgesini sunar.

12 Eylül 80 askerel devrimiyle iktidara gelen hükümet "En olası, kısa zamanda demokrasiye geçileceği" sözünü verdi. B. anılan açıklama, iktidara el konulmasından bu yana geçen 4 yıldan fazla bir zamandan sonra Türkiye'de demokrasi ve insan haklarının ne durumda olduğuna ilişkin verilecek Stockholm konferansı sonuç bildirisi için bir çıkış noktasıdır.

İktidara el konulmasından sonra askerel rejim meclis dağıttı, tüm politik partileri yasakladı. Yaptıkları anayasayla, ülkeye sivil iktidar hakkı veriyor. Mafaki bu anayasa demokrasiyi temel ilkelerini kapsamadığı gibi, gurttaşlık haklarını, sendika politik hak ve özgürlükleri kısıtlıyor. 1983 kasımında yapılan seçimlere yalnız generallerin onayladığı parti ve adaylar seçime katıldılar. 84 martındaki yerel seçimlere üç parti katılma izni olabildi. Buna karşılık bu üç partinin ikisi ki en büyük partilerdir, milletvekili seçimlerine katılma hakkı ellerinden alındı. Yerel seçimler, ülkenin çoğu bölgelerinde, sıkı yönetim koşullarında yapılan seçime katılan parti sayısının ortmasına rağmen yapılan seçimler demokratik olarak nitelendirilemez.

Stockholm konferansı 82 referandumundan sonra Türkiye de uygulanan politikanın temel insan haklarına saygı göstermediği yargısını vurguluyor. Siyasi tutukluların sayısı oldukça çoktur. İstence haberleri halen gelmekte, idam kararlarının uygulaması devam etmektedir. Konferans, tutuklulara uygulanan istence olaylarını izlemek için özel bir komisyon oluşturmayı

kararlıdır. Bunun dışında istence yapılan polilerin mahkumiyet kararları iptal ediliyor yada uygulanmıyor. Basın ve düşünce özgürlüğü, politik ve sendikal gelişmeler olduğu gibi, siddetli bir şekilde kısıtlanmıştır.

60 bin belediye görevlisini, on bin öğretmeni ve 1200 ek misyeni kapsayan meslek yasası, muhalefete karşı açılan davalar olduğu gibi Türkiye'deki durumu sergileyen dehşetli olgulardır. 250 kişinin politik nedenlerden ötürü yurttaşlık hakları ellerini alınmış ve çok miktarda halk grupları doğrudan batıya göç ettirilmiştir. Stockholm konferansı Türkiye hükümetinin de rasinin yerine getirilmesi için yeterli önlemleri almadığı ve temel insan hak ve özgürlüklerine saygı göstermediği yargısına varmıştır. Bu temelden çıkarak konferans Türkiye hükümetine şu uyarılarda bulunmaktadır.

- 1- Normal parlamenter demokrasi kurulmalıdır.
- 2- Temel insan hak ve özgürlüklerine saygı gösterme yurttaşların düşünce, basın, özgürlükleri garanti edilmel politik ve sendikal gelişmeler için gerekli ortam yaratılmalıdır.
- 3- Sıkıyönetim derhal ortadan kaldırılmalıdır.
- 4- Verilmiş idam cezaları kaldırılmalı ve infaz kararları uygulanmamalıdır.
- 5- Tüm politik suçlulara af.
- 6- Tüm düşünce suçlularına ve muhalefete uygulanan davalar kaldırılmalıdır.

7- Tutuklulara ve esterine uygulanan insan onurunu sağılayan tüm uygulamalara son verilmelidir.

8- Tüm zorunlu yerleştirilmelere son verilmesi, isteyenle memleketlerine gönderilmelidir.

Türkiye, demokrasiye uyma ve insan hakları saygı gösterme koşuluyla 1984 te Avrupa konseyi üyeliği tekrar alındı. Mayıs 1985 te bu temelden yola çıkarak Türkiye'nin durumunu yeniden ele alacaktır.

Konferans Avrupa Konseyine su uyarılarda bulunuyor. Türkiye'nin üyeliğinin devamı için, Türkiye'den Avrupa Konseyinin kararlarını uygulamaya ve ülkede demokratik gelişmeyi güvence altına alması koşulunu ister.

Stockholm Konferansı, hükümetlerden, politik partilerden sendika ve diğer örgütlerden, diğer insanlardan demokrasi gelişme ve insan hak ve özgürlüklerinin elde edilmesi çabasına, dayanışma göstermelerini ister. Türkiye insanları yapılacak en iyi destek ortak değerler için savaşan insanlarla dayanışmada bulunmaktadır.